

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף זרה of מסכת עבודה זרה
Some of the topics we will learn about include.

The incident of רבי חנינא בן תרדיון who was executed by the Romans, because מצאוהו שהיה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהלות ברבים וס"ת מונח לו בחיקו
The Roman's found him teaching Torah in public, with a Sefer Torah on his lap.

And the Gemara explains that רבי חנינא was punished, because הוגה את השם באותיותיו אין להם חלק לעולם הבא
He pronounced Hashem's name as it's written, for which one loses his portion in the world to come.

ועל אשתו להריגה דלא מיחה ביה
רבי חנינא's wife was also killed, because she did not protest his actions.

A

רבי חנינא בן תרדיון

מצאוהו שהיה יושב
ועוסק בתורה
ומקהיל קהלות ברבים
וס"ת מונח לו בחיקו

הוגה את השם באותיותיו
אין להם חלק לעולם הבא

ועל אשתו להריגה
דלא מיחה ביה

B

ועל בתו לישב בקובה של זונות
רבי חנינא's daughter was punished because she did not act with modesty.
And the Gemara describes how רבי מאיר rescued her.

ההולך לאיצטדינין
There is a Machlokes whether a Jew may go to watch bullfighting and magicians in order, to possibly save a Jewish life.

אין הולכין לטרטיאות ולקרקסיות
A Jew may not go to the Roman theatres and circuses; and there's a Machlokes in the reasoning:
Whether there is a concern for דמי עבודת כוכבים
OR, for ביטול תורה, mockery, which brings to

The Gemara elaborates on the severity of ליצנות.

B

ועל בתו
לישב בקובה של זונות

ההולך לאיצטדינין

אין הולכין לטרטיאות
ולקרקסיות

ליצנות

1 So, let's review ...

The Gemara proceeds with the incident of רבי חנינא בן תרדיון who was executed by the Romans, because מצאוהו שהיה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהלות ברבים וס"ת מונח לו בחיקו The Roman's found him teaching Torah in public, with a Sefer Torah in his lap.

During the trial, the Romans asked רבי חנינא אמאי קא עסקת באורייתא Why did you learn Torah?

To which רבי חנינא responded כאשר צוני ה' אלהי Because Hashem commanded me to study Torah;

מיד גזרו עליו לשריפה ועל אשתו להריגה ועל בתו לישב בקובה של זונות The Romans immediately sentenced רבי חנינא to be burned at the stake, and that his wife should be killed, and that his daughter should be confined in a house of זנות.

And the Gemara explains; עליו לשריפה שהיה הוגה את השם באותיותיו was punished with שריפה, because he would pronounce Hashem's name as it's written, and this is a severe transgression for which אין להם חלק לעולם הבא One loses his portion in the world to come.

And although רבי חנינא להתלמד עבד His intentions were only to study the שם, which is permitted? Nevertheless, he was punished, because בפרהסיא הוי He should not have done this in public. And as Rashi explains; ואפילו להתלמד יש לחוש לכבוד הרב הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה Because רבי חנינא should have been more concerned for the honor of the ה' שם, and Hashem punishes צדיקים even for a minor sin in order, to cleanse them.

1

The Gemara proceeds with the incident of

רבי חנינא בן תרדיון
who was executed by the Romans,
because

מצאוהו שהיה יושב ועוסק בתורה
ומקהיל קהלות ברבים
וס"ת מונח לו בחיקו

The Roman's found him teaching Torah in public,
with a Sefer Torah in his lap.

The Romans asked רבי חנינא אמאי קא עסקת באורייתא Why did you learn Torah?
To which רבי חנינא responded כאשר צוני ה' אלהי Hashem commanded me to.

מיד גזרו עליו לשריפה
ועל אשתו להריגה
ועל בתו לישב בקובה של זונות

The Romans immediately sentenced רבי חנינא to be burned at the stake,
and that his wife should be killed,
and his daughter should be confined in a house of זנות.

And the Gemara explains;

עליו לשריפה
שהיה הוגה את השם באותיותיו

שריפה, because he would pronounce Hashem's name as it's written,
and this is a severe transgression for which

אין להם חלק לעולם הבא

And although להתלמד עבד His intentions were only to study the שם, which is permitted?

Nevertheless, he was punished, because בפרהסיא הוי He should not have done this in public.

And as Rashi explains;

ואפילו להתלמד יש לחוש לכבוד הרב הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה Because רבי חנינא should have been more concerned for the honor of the ה' שם, and Hashem punishes צדיקים even for a minor sin in order, to cleanse them.

2 ועל אשתו להריגה
 דלא מיחה ביה
 because she did not protest
 his actions, and
 כל מי שיש בידו למחות ואינו מוחה
 נענש עליו
 One who could have prevented someone from sinning but
 chose to remain silent, is held responsible for the other
 person's sin.

ועל בתו לישוב בקובה של זונות
 because
 daughter was punished, because
 פעם אחת היתה בתו מהלכת לפני גדולי רומי
 Once she was walking before the influential Romans, and
 when she heard them comment
 כמה נאות פסיעותיה של ריבה זו
 This girl walks beautifully.
 מיד דקדקה בפסיעותיה
 She was careful to take nice steps. And this was a sin,
 because
 כל כבודה בת מלך פנימה
 A Jewish woman must act with modesty.

The Gemara relates that
 בשעה שיצאו שלשתן
 צדקו עליהם את הדין
 When the Roman's carried out their sentence on these
 three, they recited the three Pesukim in which one accepts
 Hashem's judgment, which begins with
 הצור תמים פעלו...
 =====

2 ועל אשתו להריגה
 דלא מיחה ביה
 because she did not protest
 his actions, and
 כל מי שיש בידו למחות ואינו מוחה
 נענש עליו

One who could have prevented someone from sinning
 but chose to remain silent, is held responsible
 for the other person's sin.

ועל בתו לישוב בקובה של זונות
 because
 daughter was punished, because
 פעם אחת היתה בתו מהלכת
 לפני גדולי רומי

Once she was walking before the influential Romans,
 and when she heard them comment

כמה נאות פסיעותיה של ריבה זו
 This girl walks beautifully.

מיד דקדקה בפסיעותיה
 She was careful to take nice steps

And this was a sin, because
 כל כבודה בת מלך פנימה
 A Jewish woman must act with modesty.

The Gemara relates that
 בשעה שיצאו שלשתן
 צדקו עליהם את הדין
 When the Roman's carried out their sentence on these three,
 they recited the three Pesukim in which one accepts
 Hashem's judgment, which begins with
 הצור תמים פעלו...

3 The Romans executed רבי חנינא as follows:

ביאוהו וכרכוהו בס"ת
והקיפוהו בחבילי זמורות והציתו בהן את האור
והביאו ספוגין של צמר ושראום במים והניחום על לבו
כדי שלא תצא נשמתו מהרה

They first wrapped רבי חנינא in his Sefer Torah and surrounded him with bundles of wood which they put on fire. They then put on him bundles of wool that were soaked in water, to delay his death so that he experiences the pain.

The Roman attendant asked רבי חנינא, אם אני מרבה בשלהבת ונוטל ספוגין של צמר מעל לבך אתה מביאני לחיי העולם הבא אמר לו הן

If I were to increase the flames and take away the wool to hasten your death, will you bring me to the world to come? רבי חנינא swore that he would.

מיד הרבה בשלהבת ונטל ספוגין של צמר מעל לבו יצאה נשמתו במהרה

The attendant did so, and רבי חנינא died quickly. And then

אף הוא קפץ ונפל לתוך האור

The attendant also jumped into the burning flames, and a קול בת קול

רבי חנינא בן תרדיון וקלצטונירי

מזומנין הן לחיי העולם הבא

Both רבי חנינא and the attendant will enter the world to come.

Upon hearing this incident, רבי wept and said

יש קונה עולמו בשעה אחת

ויש קונה עולמו בכמה שנים

The attendant merited הבא עולם in only one hour, while others merit הבא עולם only after many years of 'עבודת ה'.

=====

3

The Romans executed רבי חנינא as follows:

**ביאוהו וכרכוהו בס"ת
והקיפוהו בחבילי זמורות
והציתו בהן את האור**

**והביאו ספוגין של צמר
ושראום במים והניחום על לבו
כדי שלא תצא נשמתו מהרה**

They wrapped רבי חנינא in his Sefer Torah and surrounded him with wood which they put on fire.

They then put on him bundles of wool that were soaked in water, to delay his death so that he experiences the pain.

The Roman attendant asked רבי חנינא,

**אם אני מרבה בשלהבת
ונוטל ספוגין של צמר מעל לבך
אתה מביאני לחיי העולם הבא
אמר לו הן**

If I were to increase the flames and take away the wool to hasten your death will you bring me to the world to come?

רבי חנינא swore that he would.

**מיד הרבה בשלהבת
ונטל ספוגין של צמר מעל לבו
יצאה נשמתו במהרה**

The attendant did so, and רבי חנינא died quickly.

And then

אף הוא קפץ ונפל לתוך האור
The attendant also jumped into the burning flames, and a קול בת קול

**רבי חנינא בן תרדיון וקלצטונירי
מזומנין הן לחיי העולם הבא**

Both רבי חנינא and the attendant will enter the world to come.

Upon hearing this incident, רבי wept and said

**יש קונה עולמו בשעה אחת
ויש קונה עולמו בכמה שנים**

The attendant merited עולם הבא in only one hour, while others merit עולם הבא only after many years of 'עבודת ה'.

4

The Gemara continues:

ברוריא דביתהו דרבי מאיר

ברתיה דרבי חנינא בן תרדיון הואי

The wife of רבי מאיר, who was another daughter of רבי חנינא בן תרדיון קובה של זונות asked רבי מאיר to rescue her sister from the

First, רבי מאיר disguised himself, and confirmed that לא זונת איסורא she had not committed any

Then, רבי מאיר went to the guard and paid him a תרקבא דדינרא, a significant amount of gold coins, to release her; and told him,

פלגא פלח
ופלגא להוי לך

Half the money is for you, and the other half is to pay off the Romans who take a count of all the women. And when there is no money left, recite the following words

אלהא דמאיר ענני
And you will be saved.

The Gemara relates that

אשתמע מילתא בי מלכא

אתיוה אסקוה לזקיפה

When the emperor discovered this, they put the guard on the gallows to be hanged, but when he recited אלהא דמאיר ענני, they took him down.

The Romans then attempted to find רבי מאיר to arrest him, but

קם ערק אתא לבבל

He managed to escape to Bavel.

=====

4

ברוריא דביתהו דרבי מאיר ברתיה דרבי חנינא בן תרדיון הואי

The wife of רבי מאיר, who was another daughter of רבי חנינא בן תרדיון קובה של זונות asked רבי מאיר to rescue her sister from the

First, רבי מאיר disguised himself, and confirmed that לא עבדה איסורא she had not committed any

Then, רבי מאיר went to the guard and paid him a תרקבא דדינרא, a significant amount, to release her; and told him,

פלגא פלח
ופלגא להוי לך

Half the money is for you, and the other half is to pay off the Romans who take a count of all the women.

And when there is no money left, recite the following words

אלהא דמאיר ענני
And you will be saved.

The Gemara relates that

אשתמע מילתא בי מלכא
אתיוה אסקוה לזקיפה

When the emperor discovered this, they put the guard on the gallows to be hanged, but when he recited אלהא דמאיר ענני, they took him down.

The Romans then attempted to find רבי מאיר to arrest him, but

קם ערק אתא לבבל
He managed to escape to Bavel.

5 The Gemara proceeds with a Braisa regarding the previous Mishnah's Halachah

'אין בונין עמהם וכו'
איצטדייא

A Jew may not help non-Jews erect a building in which they conduct bullfighting.

תנו רבנן

ההולך לאיצטדינין ולכרקום

'וראה שם את הנחשים ואת החברין וכו'

הרי זה מושב לצים

A Jew may not go to the stadiums to watch bullfighting and magicians, because this is considered a gathering of mockers, and the Pasuk in תהלים states;

... אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים

ובמושב לצים לא ישב

...כי אם בתורת ה' חפצו

Praised be the person who does not sit in the company of mockers, but rather learns Torah.

This teaches us

הא למדת שדברים הללו

מביאין את האדם לידי ביטול תורה

The activities of the לצנים, cause one to become negligent in his learning of Torah.

5

אין בונין עמהם וכו'
איצטדייא

A Jew may not help non-Jews erect a building in which they conduct bullfighting.

תני רבנן

ההולך לאיצטדינין ולכרקום
וראה שם את הנחשים ואת החברין וכו'
הרי זה מושב לצים

A Jew may not go to the stadiums to watch bullfighting and magicians, because this is considered a gathering of mockers,

and the Pasuk in תהלים states;

אשרי האיש

אשר לא הלך בעצת רשעים...

ובמושב לצים לא ישב

כי אם בתורת ה' חפצו...

Praised be the person who does not sit in the company of mockers, but rather learns Torah.

This teaches us

הא למדת שדברים הללו
מביאין את האדם לידי ביטול תורה

The activities of the לצנים, cause one to become negligent in his learning of Torah.

6 The Gemara questions this from a contradicting Braisa:
הולכין לאיצטדינין מותר
מפני שצווח ומציל
A Jew is permitted to go to the איצדינין because he can yell
and possibly save a Jewish life?

Therefore, the Gemara concludes that this is actually a מחלוקת תנאים in a Braisa:
The חכמים hold
אין הולכין לאיצטדינין
מפני מושב לצים
One is forbidden to go watch bullfighting.
While
רבי נתן מתיר
מפני שני דברים
One is permitted to go watch bullfighting for two reasons:
1.
מפני שצווח ומציל
Because he can possibly save a Jewish life; and
2.
מפני שמעיד עדות אשה להשיאה
He can testify about a Jew's death, so that his wife can remarry.
=====

6
הולכין לאיצטדינין מותר
מפני שצווח ומציל
A Jew is permitted to go to the איצדינין
because he can yell and possibly save a Jewish life?

The Gemara concludes that this is a מחלוקת תנאים

חכמים
אין הולכין לאיצטדינין
מפני מושב לצים
One is forbidden to go watch bullfighting.

רבי נתן
מתיר
מפני שני דברים
One is permitted to go watch bullfighting for two reasons:

2.	1.
מפני שמעיד עדות אשה להשיאה	מפני שצווח ומציל
<i>He can testify about a Jew's death, so that his wife can remarry.</i>	<i>Because he can possibly save a Jewish life.</i>

7 The Gemara proceeds with a Braisa regarding a similar Halachah:

תנו רבנן
אין הולכין לטרטיאות ולקרקסיות
מפני שמזבלין שם זיבול לעבודת כוכבים
דברי רבי מאיר
says a Jew may not go to the Roman theatres and circuses, because all these places donate their proceeds to עבודה זרה. Therefore,
נשא ונתן אסור
If a Jew did sell them an item, the proceeds are forbidden to him in all benefits, because these are possibly from דמי עבודת כוכבים.

While the חכמים disagree, and say that only some places donate to עבודה זרה, and therefore, the reason for not going there depends:

מקום שמזבלין אסור
מפני חשד עבודת כוכבים
In places where they do donate, a Jew is forbidden to go, because people will suspect him in donating to עבודה זרה.
ומקום שאין מזבלין שם אסור
מפני מושב לצים

In places that they do not donate, a Jew is also forbidden to go, because this is considered a place of ליצנות.
However, regarding all places

נשא ונתן מותר
Where a Jew did sell them an item, his proceeds are permitted, because there is no concern that he received דמי עבודת כוכבים.
=====

7

ברייתא

תני רבנן

אין הולכין לטרטיאות ולקרקסיות
מפני שמזבלין שם זיבול
לעבודת כוכבים

דברי רבי מאיר

A Jew may not go to the Roman theatres and circuses, because all these places donate their proceeds to עבודה זרה.

Therefore,

נשא ונתן אסור

If a Jew did sell them an item, the proceeds are forbidden to him in all benefits, because these are possibly from דמי עבודת כוכבים.

The חכמים disagree

עבודה זרה, Only some places donate to עבודה זרה, and therefore, the reason for not going there depends:

ומקום שאין מזבלין
אסור מפני
מושב לצים

In places that they do not donate, a Jew is also forbidden to go, because this is considered a place of ליצנות.

מקום שמזבלין
אסור מפני חשד
עבודת כוכבים

In places where they do donate, a Jew is forbidden to go, because people will suspect him in donating to עבודה זרה.

However, regarding all places

נשא ונתן מותר

Where a Jew did sell them an item, his proceeds are permitted, because there is no concern that he received דמי עבודת כוכבים.

8 The Gemara now elaborates on the previously mentioned Pasuk:

אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים
ובדרך חטאים לא עמד
ובמושב לצים לא ישב

Praised is the person who did not go in the ways of the wicked, and he did not stand in the ways of the sinners, and he did not sit in the company of mockers.

The Gemara asks

וכי מאחר שלא הלך היכן עמד
ומאחר שלא עמד היכן ישב
וכמאחר שלא ישב היכן לץ

If he did not go, then certainly he did not stand or sit, and he did not come to ליצנות?

The Gemara explains that the Pasuk comes to teach;

שאם הלך סופו לעמוד
ואם עמד סופו לישב
ואם ישב סופו ללוץ

One who does go there, will eventually come to stand and sit, and he will eventually come to ליצנות.

8

אשרי האיש
אשר לא הלך בעצת רשעים
ובדרך חטאים לא עמד
ובמושב לצים לא ישב

Praised is the person who did not go in the ways of the wicked, and he did not stand in the ways of the sinners, and he did not sit in the company of mockers.

?

וכי מאחר שלא הלך היכן עמד
ומאחר שלא עמד היכן ישב
ומאחר שלא ישב היכן לץ

If he did not go, then certainly he did not stand or sit, and he did not come to ליצנות?

The Gemara explains ...

שאם הלך סופו לעמוד
ואם עמד סופו לישב
ואם ישב סופו ללוץ

One who does go there, will eventually come to stand and sit, and he will eventually come to ליצנות.

9 And the Gemara proceeds with the severity of ליצנות:

1.
א"ר אליעזר
כל המתלוצץ יסורין באין עליו
One who is occupied with ליצנות will suffer affliction.

2.
כל המתלוצץ
מזונותיו מתמעטין
His income will decline.

3.
כל המתלוצץ
נופל בגיהנם
He will end up in גיהנם.

4.
כל המתלוצץ
גורם כלייה לעולם
He causes destruction to the world.

Upon which רבי אליעזר concluded
ליצנות
קשה היא שתחילתה יסורין
וסופו כלייה

9

The severity of ליצנות:

- 1 -

א"ר אליעזר

כל המתלוצץ יסורין באין עליו
One who is occupied with ליצנות will suffer affliction.

- 2 -

כל המתלוצץ
מזונותיו מתמעטין
His income will decline.

- 3 -

כל המתלוצץ
נופל בגיהנם
He will end up in גיהנם.

- 4 -

כל המתלוצץ
גורם כלייה לעולם
He causes destruction to the world.

Upon which רבי אליעזר concluded

ליצנות
קשה היא
שתחילתה יסורין
וסופו כלייה